

TARİH:

"TKP'NİN SESİ RADYOSU" NUN GÜNLÜK YAYIN PROGRAMI:

24.9.1987

Haberler:

Yazan:

Spikerler:

1.

2.

Yavuz-İdris

Yavuz-Sinem

3 Ecevit, iki parti arasındaki örgütsel ayrılığın bir yana bırakılıp, demokrasi ~~ka~~ çıkarları için ~~xxxxxx~~ sosyal demokrat halkçı partiye seçim işbirliği önerdi.

5 Batı Berlin'de toplanan muhafazakar partiler toplantısına katılan Özal, kentin barış güçleri tarafından protesto edildi.

6 Mamak askeri cezaevinde askerlik statüsü adı altındaki uygulamaları protesto etmek için sol görüşlü 4 siyasi tutuklunun başlattıkları aylık grevi üçüncü haftasını doldurdu.

7 Irak hava kuvvetlerine ait iki savaş uçağı, Türkiye sınırlarını geçerek Hakkari'nin Çukurca ilçesine bağlı Narlı köy adlı kürt köyüne bombalı saldırıda bulundu.

9 SB dışişleri bakanı Edvard Şevardnadze BM Genel Kurulunda yaptığı konuşmada, orta ve kısa menzilli füzelerin kaldırılmasıyla ilgili olarak B.Amerika ile varılan ilke anlaşmasının önemini vurguladı.

11 Filipinlerde temsilciler meclisi üyelerinden Renansiyo Garduse geçtiğimiz günlerde bir muhalefet liderinin öldürülmesi olayında Amerikan CIA örgütünün parmağının olduğunu söyledi.

İran ve Irak arasında karşılıklı saldırılar sürüyor.

13 Amerikan savaş gemilerinin ve helikopterlerinin bir İran gemisine ateş açmasından sonra Basra körfezinde gerginlik daha da arttı.

14 Çin halk cumhuriyetinde reform konferansı salı günü başladı.

15 Vaşington Post gazetesi, Amerika'nın Afganlı karşı devrimcilere silah yardımını artıracaklarını açıkladı.

16 Nigaragua hükümeti aşamalı olarak tek taraflı ateşkes ilan etti.

17 El Salvador Devlet başkanı Duarte Ulusal kurtuluş örgütleri temsilcileriyle 4 ekinde görüşeceğini açıkladı.

GÜNÜN YORUMU:

Yazan:

Spiker:

Başlığı:

Konusu:

Tahsin

Yavuz

Kim kiminle seçim işbirliği gerçekleştiriyor?

Y A Z I L A R:

Yazan:

Spiker:

1.

2.

3. TDOO programı (İçinde iki kısa yorum var)

Günün yorumu

Sol Birlik'in son sayısından Demokrasi İçin yığinsal mücadele başlıklı yazı ve Atılım'dan Çin Basınının yanasında başlıklı yazı

B¹ yayımızıda içinde kısa bir^{politik} notumuzun da yer aldığı TD00 programımızı ve "Kim kiminle seçim işbirliği gerçekleştiriyor" başlıklı günün yorumunu sunacağız. Daha sonra, Sol^D ırlık gazetesinin son ssayısından"

" başlıklı yazı ile ATılım'dan " başlıklı yazıyı dinleyebilirsiniz.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARASTIRMA VE KURUMU

--- Demokratik Sol Parti Genel Başkanı Bülent Ecevit, iki parti arasındaki örgütsel ~~birlik~~ ayrılığın bir yana bırakılıp, demokrasi çıkarları için Sosyal Demokrat Halkçı Partiyeye seçim işbirliği önerdi. Demokratik Sol Parti Merkez Karar Yönetim Kurulu toplantısı sonrasında bir açıklama yapan Bülent Ecevit, Sosyal Demokrat Halkçı Partiyeye ~~önerdiği~~, 1 Kasım erken genel seçiminde belirli bazı seçim çevrelerinde yalnızca bir partinin seçime girmesi için iki partinin eşitlik ilkesi temelinde anlaşmasını önerdi. Ecevit, DSP ve SHP arasında çeşitli görüş ayrılıklarının bulunduğunu, bu görüş ayrılıklarının örgütsel birliği engellese de demokrasinin çıkarları için seçim işbirliği yapılmasına engel olmadığını, ~~de common~~ sözlerine ekledi. *tekrar yanlarının iki-Üç günde görülebileceğini* belirtti.

~~XXXX~~ DSP'nin seçim işbirliği önerisi, Genel Sekreter Nuri Korkmaz

tarafından SHP Genel Başkanı Erdal İnönü'ye iletildi. Erdal İnönü de
olumlu karşıladığını, belirterek ~~seçim~~ önerisini
SHP Merkez Yönetim Kuruluna götürdü. Ancak bir kaç saat süren top-
lahtı ardından SHP Merkez Yönetim Kurulu, ^{DSP'nin} ~~Devletin~~ önerisini
"içtenlikten uzak ve siyasal bir seçim manevrası" olarak niteleyerek
reddetti. Yetkili kurulların kararını açıklayan SHP Genel Sekreteri
Fikri Sağlar, "SHP'nin, DSP ile polemik yaparak kaybedecek zamanı ol-
madığını" öne sürdü.

TÜRKİYE SOSYAL İSTİSMARİYATÇI PARTİSİ
TÜSTAV TARİH ARŞİVİ
VAKFI

TKP'nin sesi

Kısa yorum

24.9.87/K.

Diyalog, işbirliği, birlik.. Bu kavramlar üzerine, demokrasi güçleri, Türkiye kamuoyu, ancak 12 Eylül koşullarında, 12 Eylül'ün dayatmasıyla, ciddi şekilde düşünmeye başladı. Ve geçen zaman gösterdiği tekrar tekrar gösterdi ki, muhalefet güçlerinin bir araya gelmesinin engellenmesi, birbirinden uzak kalmaları, 12 Eylül rejiminin, ANAP'ın hükümet etme biçimlerinden biridir. Nitekim, 1 Kasım'da seçim kararı alan Özal'ın dayanaklarından biri antidemokratik seçim yasası ise, bir umudu da muhalefetin bir araya gelememesidir.

~~Muhalefet~~ Beklenen, yasal muhalefet partilerinin bu umudu boşa çıkarmalarıydı. ~~Ne~~ Oysa böyle olmadı. Antidemokratik seçim oyunun reddetmede ortak tutum geliştiremeyen yasal muhalefet partileri, oyun kurallarını kabul ederek, seçimlere girmeye çeklerini açıkladılar. ~~Onların~~ sonrasında ise, yalnız ~~aklı~~

-2-

Ondan sonrasında ise, akıl, politik deneyim, sezgi bir yana, ~~politik deneyim~~ bir yana en basit parmak hesabı bile, ^{7a ve 2} (muhalefet partilerinin, şu zamana karşı yarış içinde, seçim ~~ittifaklarını~~, arayışına ^{bu} şu ya da bu biçim altında (seçim ittifakı ~~arayışa~~ girmelerinin zorunlu olduğunu ortaya koyuyordu. Dar hesapların bir kanara bırakılmasının, ^{zamanı gelmişti.} ANAP'ın 1 Kasım seçimleri ile, ~~ör~~ bir beş yıl daha hükümet etme olanağını ~~kayıp~~ gaspetmesinin mutlakla emlenmeliydi.

Bu bakımdan, SHP'nin/DSP'nin, ~~seçim~~ demokratik rejim konusunda bir anlayış birliği içinde olunduğunun ilan edilerek, somut seçim ittifakına gidilmesi önerisini, bir çırpıda reddetmesini makul karşılamak olanaksızdır. ^{Astıbeli} 1 Kasım seçimlerini, ^{salt} (sosyal demokratların birliği çerçevesinde değerlendirenlerin, kim olursa olsun, yanlışlığa düşmesi ^{dd.} kaçınılmazdır. 1 Kasım'da gerekli olan, biçimi ne olursa olsun, tüm muhalefet partilerinin, tüm demokrasi güçlerinin işbirliğidir.

Kim olursa olsun,

1 Kasım seçimlerini, salt sosyal demokratların birliği gibi, ^{her türlü kendisine göre sorun olarak} görece dar bir çerçeve içinde (ele alırsa, yanlışlığa düşmesi de kaçınılmazdır, dd. 1. aşım'da gerekli olan, biçimi ne olursa olsun, tüm muhalefet partilerinin, tüm demokrasi güçlerinin işbirliğidir.

Demokrasi güçleri içinde, kimse tek başına, birlikten uzak durarak güçlenemez. Kimse bir başka gücün ~~aliyih~~ aleyhine güçlenemez

Kısacası dd, shp, seçim ittifakını, sosyal demokratların, demokratik s^oycuların birliği çerçevesinde ele aldığı^{nda}, reddetmek için kendince haklı nedenlere sahip olabilir. Bu kendilerinin iç meseleleridir. Ama umulan o dur ki, ^(hala zaman varken) seçim ittifakı ve işbirliği sorununa, daha geniş bir açıdan, ~~ilkedex~~ ANAP'ın yenilgiye uğratılması, demokrasinin önünün temizlenmesi açısından tekrar yavaşl^ılsın, SHP, bu konudaki kendi ^(önerini) ^(sını) önerini, gecikmeden kamuoyuna açıklasın.

--- Batı Berlin'de toplanan Muhafazakar partiler toplantısına katılan Başbakan Turgut Özal, kentin barış güçleri tarafından ~~da~~ protesto edildi. Türk ve Kürt göçmen işçilerin protestoları ile karşılanan Burtu t Özal'ı , Batı Berlin Barış Hareketine bağlı 37 kuruluş ~~da~~ protesto etti. Barış hareketini oluşturan 37 kuruluş tarafından yapılan ortak açıklama~~d~~a, Türkiye'de izlenmekte olan politikanın barış, demokrasi ve insan hakları ilkelerine aykırı düştüğü ~~ve~~ vurgulandı ve ~~ce~~zaevlerindeki kötü koşulların düzeltilmesi, politik tutuklu ve hükümlülerin derhal serbest bırakılması, sendikala yasakların kaldırılmasın~~x~~ istendi. ~~Alternatif~~

Alternatif Liste adlı partinin parlamento grubu da Batı Berlin ~~senato~~ senato başkanlığına bir soru önergesi ~~verilecek~~

vererek, 8 soruya hükümetin ~~max~~ cevap vermesini istedi. Önergede Batı Berlin hükümetine ~~insan hakları sorularında~~ Özal'la yapılacak görüşmelerde insan hakları ihlallerinin gündeme getirilip getirilmeyeceği, ve Türkiye'deki uygulamaların bugüne kadar kınanıp kınanmadığı ~~sorularına~~ sorularına yanıt vermesi isteniyor.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Mizik

6

--- Irak Hava Kuvvetlerine ait iki savaş uçağı, Türkiye ^{Çukurca} sınırlarını geçerek Hakkari'nin Çukurca ilçesine bağlı Narlı köy adlı kürt köyüne bombalı saldırıda bulundu. Irak savaş uçaklarının yağdırdığı bombalar ^{yurttaş} bonunda 3 Kürt ~~köylüsü~~ yaşamını yitirdi, ikisi ağır olmak üzere 20 Kürt yurttaş da ağır yaralandı. ~~Bombalı~~ Hava saldırısının ardından köyde büyük hasar meydana geldiği bildiriliyor. Saldırı sırasında yaşamını yitiren Kürt köylülerinin adları ise şöyle: Hamza Duman , Abdullah Özcan ve Bahriye Erdal.

Değerli dinleyiciler bilindiği gibi geçen ay içinde Irak ^{savaşı} ~~suyahlı kuvvetlerine bağlı birlikler~~, Türkiye sınırlarından içeri girerek bazı Kürt köylarına saldırılar düzenlemişlerdi. ~~xTürkiyexixx~~ Türk Silahlı Kuvvetlerine bağlı birlikler ise, ~~Türkiyexixx1985yılındanbuxs~~ 1983 yılı Mayıs ayından bu yana üçü hava saldırısı olmak üzere, Irak sınırlarını geçerek

Kürt köylerine karşı çeşitli saldırılar gerçekleştirmiş bulunuyor.

Hatırlanacağı gibi

~~Ekim 1983~~ (İlki Mayıs 1983'te, ikincisi de Ekim 1984'te gerçekleş-
aralarında kadın ve çocukların da bulunduğu
rilen hava saldırılarında/çok sayıda Kürt köylüsü açmazsızca katledil-

di. Son olarak 15 Ağustos 1986 günü düzenlenen hava saldırısına

ise Türk Hava Kuvvetlerine bağlı 10 adet F-4 tipi bombardıman
uçacağı katıldı. Bu saldırının sonucunda da çoğu kadın ve çocuk

olmak üzere 200'e yakın Kürt köylüsü canverdi. Hava saldırısından
hemen sonra

~~ardından~~ (karadan sınırı geçerek Irak içlerine dalan komando birlik-
leri de, bölgede Kürt köylülerine karşı terör estirdiler.

Kuzey Irak'taki

Türk Hava Kuvvetleri'nin/Kürt yerleşim birimlerine düzenlediği

saldırıları, dünya kamuoyunda ve Türkiye kamuoyunda büyük tepki

yarattı.

yarattı. Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi de yayınladığı

bildirilerde bu saldırıların bir daha olmamasını, Kürt halkına karşı

sürdürülen terör hareketine son verilmesini ~~istedi~~ *istemişti*.

D.D.

Irak savaş uçakları, bir kez daha Türkiye Cumhuriyeti sınırlarını aşarak, Hakkari'de bir kürt köyünü bombaladılar, can kaybına ve yaralanmalara yol açtılar. Daha önce, ^{Irak savaş uçakları} Ağustos ayı içinde de benzer bir saldırı gerçekleştirmişlerdi. Yine bu yılın Haziran ayı içinde İran askerleri, sınırı geçerek bir Kürt köyüne girmiş ve bir kişiyi öldürdükten sonra ellerini kollarını sallayarak geri dönmüşlerdi.

Hükümet, son bombalama olayında da, aynı aymaz tutumunu sürdürdü ve Irak'ın dikkatini çekmekle yetindi. Başka türlü davranması da beklenemezdi. Sınır ötesi operasyon yetki veren konusunda Türkiye hükümetine ve genelkurmayına olduğu gibi muhalefetin karşı koymasına karşın Irak'a da yetki veren anlaşmayı, meclisten ANAP'ın zoruyla geçiren yine kendisiydi. Son gelişmeler, ~~hükümetin sınır ötesi op rasyon yetki verene~~

Son ~~gelişmeler~~ tehlikeli gelişmeler, ~~bu~~ TKP'nin ve öteki muhalefet güçlerinin sınır ötesi operasyon anlaşmasına karşı çıkarken, ne kadar haklı olduklarını kanıtlamakta, aynı zamanda hükümetin sınır güvenliği, toprak bütünlüğü üzerine yaptığı açıklamaların ~~ne kadar~~ ikiyüzlü, sağa sola ~~karşılıklı~~ yağdırdığı bölücülük suçlamalarının ne kadar ^{sahte} (olduğunu) gözler önüne sermekte-
diler.

¹
~~1971~~ Sınırlarımızda süren İran-Irak savaşının sekizinci yılına gerçekleştirilen son bombalama olayı girdiği günümüzde, sınır ötesi operasyon yetkisinin, yalnızca

² Kürt halkını ezmeyi amaçlamakla kalmayıp, aynı zamanda, ³ Türkiye'yi bölgedeki ateşlerin içine sürüklemek isteyenlere de kapıları ~~ayrarak~~ araladığını, Türk-Kürt tüm halkımızı, yeni, ciddi tehlikelerle yüz yüze getindiğini söyleyenleri de haklı çıkar-
mıştır.

-9-

5 Sınır ötesi operasyon yetkisini tanıyan anlaşma derhal iptal edilmeli, ~~İran ile Irak ile yapılmış, gizli Türkiye Cumhuriyeti~~ ~~sınırlarının~~ devletler hukukuna aykırı her türlü uygulamaya son verilmelidir.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

24.9.

1

--- Sovyetler Birliği Dışışleri Bakanı Edvard Şevardnadze Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmada, orta ve kısa menzilli füzelerin kaldırılmasıyla ilgili olarak Birleşik Amerika ile varılan ilke anlaşmasının önemini vurguladı. Edvard Şevardnadze, böylece tarihte ilk kez nükleer silahsızlanma fikrinin gerçekleşmesine yaklaşıldığını söyledi. Şevardnadze, böylece nükleer silahların güvenlik getirmediğinin, bu silahların yok edilmesiyle güvenliğin arttığının kanıtlanmış olduğunu söyledi.

Sovyetler Birliği Dışışleri Bakanı daha sonra stratejik saldırı silahlarının azaltılması ve kimyasal silahların yasaklanması yanı sıra konvansiyonel silahların da gerekli asgari düzeye indirilmesinin beklendiğini söyledi.

Kapsamlı bir uluslararası güvenlik sistemi oluşturulması konu-

sunu da değinen Şevardnadze, bunun Birleşmiş Milletler'in doğal bir uğraş konusu olduğunu kaydetti.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda konuşma yapan Kanada, Küba ve Çin Dışışleri Bakanları da nükleer silahlarla ilgili olarak Sovyetler Birliği ile Birleşik Amerika arasında varılan ilke anlaşmasını olumlu karşıladıklarını ve bunun nükleer silahların azaltılması yolunda önemli bir adım olarak değerlendirdiklerini açıkladılar.

24.9.

*** DD, geçtiğimiz günlerde Birleşik Amerika Devlet Başkanı Regin Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmada İran'ı ağır bir şekilde suçladı ve ~~Bir~~ Güvenlik Konseyi'nin aldığı ateş-kes kararına uyup uymayacağını kesin olarak açıklamasını istedi. Birleşmiş Milletlerde öteki kimi NATO üyesi ülkeler de aynı şekilde İran'ı suçladılar. Başta Birleşik Amerika olmak üzere bu ülkelerⁱⁿ/bu tutum-~~lanıya~~ larına bakıldığında bölgede barışın sağlanmasından yana oldukları, barışın en şiddetli savunucusu oldukları düşünülebilir.

Bu arada size bir başka gerçeği hatırlatmak istiyoruz DD. İran ile Irak arasındaki savaş 1980 yılından bu yana sürüyor. Bu ~~sür~~ süre boyunca İran-Irak savaşı İkinci Dünya Savaşından bu yana en büyük silah pazarı oluşturdu. Ve İran'a satılan silahlar çoğunlukla normal fiyatın on katına satıldı. Amerika tarafından İran'a satılan

silahların çoğu da İsrail aracılığıyla gerçekleştirildi. Bu silah
satışlarının geçtiği yılın

"İrangeyt" olarak bilinen ve Birleşik Amerika'da süren soruşturmada
soruşturmada İran'a gizlice silah satışlarının yapıldığı

Amerikan silah tekelleri, uluslararası tekeller bu durumdan
son derece memnundur. O kadar ki, Tomson adlı silah tekelinin sözcü-
sü şöyle diyor: "İran-İrak savaşı aniden biterse ne yaparız? Böy-
le bir durumda İran'ı bir müşteri olarak İran'ı tamamen kaybederiz.
Bu durumu göze alamayız."

Uluslararası silah tekellerinin İran-İrak savaşını ne kadar
çok istedikleri bu sözlerden açıkça görülüyor sanırız. Ayrıca
"İrangeyt" olarak bilinen, Birleşik Amerika'da süren soruşturmada
İran'a gizlice silah satışlarının yapıldığı ve Amerikan hükümeti

~~nizze~~ bunun bizzat Amerikan yönetiminin bilgisi dahilinde gerçekleştiği ortaya çıktı. Bunu Amerikan İstihbatar Örgütü Si ay ey sorumluları açıkladılar.

Bu gerçekler ortadayken Regin'in birleşmiş milletler genel kurulunda İran'ı suçlaması, ateş-kes'e davet etmesi ne derecede samimidir? dd.?

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA MERKEZİ

24.9.

--- Filipinler'de temsilciler meclisi üyelerinden Renansiyo Garduse geçtiğimiz günlerde bir muhalefet liderinin öldürülmesi olayında Amerikana İstihbarat Örgütü Si ay ey'in ~~olduğunu söyledi~~ parmağının olduğunu söyledi. Milletvekili Garduse, Birleşik Amerika'nın Filipinlerde sıkıyönetim ilan edilmesini sağlamak için kargaşalık çıkardığını kaydetti. Yeni Yurtsever Birlik adlı ilerici partinin lideri Leonardo Aleyandro Cumartesi günü düzenlediği bir basın toplantısından dönerken ~~otomobilinde~~ otomobiline açılan ateş sonucu öldürülmüştü.

--- İran ve Irak arasında karşılıklı saldırılar sürüyor. Bağdat'ta Silahlı Kuvvetler sözcüsü, ~~Irak'ın~~ Irak savaş uçaklarının İran'ın Kermansah kentinde sanayi tesislerine saldırdığını açıkladı. Sözcü aynı zamanda İran ^ohücumbotlarının Irak kıyısındaki ^{bir}petrol tesisine saldırısının da püskürtüldüğünü ileri sürdü.

İran haber ajansına göre de, İran topçu birlikleri, Irak'ın Basra, Um Sar ve Zubeyr ~~ve~~ kentlerini ateşe tuttu.

arti
fieri

Olaydan sonra İran misilleme tehdidinde bulunurken, bölgedeki Ameri-
kan askeri güçleri de alarm durumuna ~~geçirilmiş~~ geçiril-
di. Birleşik Amerika Viyetnam savaşından bu yana en büyük askeri
gücünü Basra Körfezinde toplamış bulunuyor. Birleşik Amerika'nın ve
öteki NATO üyesi ülkelerin, bölgede, aralarında uçak gemileri de
olmak üzere 40'ın üzerinde savaş gemisi bulunuyor.

24.9.

Ulusal

--- Çin Halk Cumhuriyeti'nde/Planlama ve Reform Konferansı Salı günü başladı. Başbakan Yardımcısı Yao Yilin Konferans'a sunduğu raporda, bu yılın ilk dokuz ayında ekonominin gelişmesinin memnunuyeverici olduğunu söyledi. Başbakan Yardımcısı, sanayi üretimi yanı sıra tahıl, pamuk, yağ ve balık ürünlerinde geçen yıla göre artış olduğunu, dış ~~vicazetinin davalıklanewi~~ ticaretle de beklenenden çok gelişme sağlandığını açıkladı.

--- ~~Amerikan~~ "Vaşington Post" gazetesi, Amerika'nın Afganlı karşı devrimcilere silah yardımını ~~artırdığını~~ ~~yandırdı~~ bildirdi. /Gizli servis Komisyonu üyesi Çarls Vilsın'ın ~~gazete~~ Vaşington Post gazetesine açıkladığına göre, silahlar önümüzdeki ay karşı devrimcilere ~~ulaştırıl~~ teslim edilecek. Verilecek silahlar arasında, şimdiye dek çok sayıda sivil yolcu uçağının düşürülmesinde kullanılan "Stinger" tipi roketler de bulunuyor.

--- Nikaragua hükümeti aşamalı olarak tek taraflı ateş-kes ilan etti. Nikaragua Devlet Başkanı Daniel Ortega ateş-kes ilanını, "ulusal barışma komisyonu" toplantısının bitiminde açıkladı. Daniel Ortega, ~~bu~~ bu kararın, "Orta Amerika Barış Planı"nın gerçekleştirilmesi isteğinin bir kanıtı olduğunu söyledi.

Nikaragua hükümet sözcüsü, silahlı kuvvetlerin ~~bir süre için~~ Birleşik Amerika tarafından desteklenen Kontra'lara karşı saldırıyı ~~bir süre için~~ bir süre için bırakacağını ve bazı bölgelerden geri çekileceğini açıkladı. ~~Sözcü~~ Hükümet sözcüsü, Kontralar'ın buna olumlu yanıt vermeleri halinde ateş-kes'in tam olarak uygulanacağını söyledi.

--- El Salvador Devlet Başkanı Duarte Ulusal Kurtuluş Örgütleri temsilcileriyle görüşeceğini açıkladı. 4 Ekim'de görüşeceğini açıkladı. Duarte daha önce Devrimci Demokratik Cephe ve Farabundo Marti Ulusal Kurtuluş Örgütlerinin görüşme önerilerini reddetmişti.

Görüşmeler, 5 Orta Amerika ülkesinin hazırladıkları "Barış Planı"nın uygulanması amacıyla yapılacaktır. El Salvador'daki her iki ulusal kurtuluş örgütü "Orta Amerika Barış Planı"nı olumlu karşıladıklarını ve yaşama geçmesi için ellerinden geleni yapacaklarını açıklamışlardır.

KİM KİMİNLE SEÇİM İŞBİRLİĞİ GERÇEKLEŞTİRİYOR ?

Erken seçimler ^{Kasım'da} ~~Ekim'de~~ yapılacak. Bu seçimlerde, nesnel olarak 2 taraf var: Birisi, işbirlikçi, tekelci oligarşinin çıkarlarını temsil eden ANAP'tan, militarist generallerden, ~~ve~~ Amerika'nın Türkiye'deki kollarından oluşuyor. Öteki taraf ise, işçi sınıfı örgütlerinden gelen ^{eksel} sağ burjuva partilerine, Kemalistlerden ~~xxx~~ antiemperyalist dinsel akımlara kadar uzanan demokrasi güçleri. ~~xxxxxxkxxxxx~~ Bu ayırım nesneldir. Yani, tek tek örgütler, partiler ya da kişiler isteseler de istemeseler de, seçimlere politik güçler ^{böyle birbirine} ~~iki~~ ^{ayrıca karşı} taraf olarak giriyor. Ama, birseyin nesnel olarak varolması onun hayata ^{imzda değişiklik yapmasına} ~~geçmesine~~ yetmez. Bu nesnel ayırımı hayata geçirmek için tarafların politik çaba harcamaları gerekir. Bu, her iki taraf için de böyledir.

Bu nesnel kutuplaşmayı bugünün koşullarında hayata geçirmek ise, pratik ^{te} ~~çalışarak~~ seçim işbirlikleri kurmak oluyor. Nesnel çıkar ayrımını demokrasi karşıtı güçler ne ölçüde değerlendirip yaşama geçirmek için nasıl çaba harcıyor, demokrasi güçleri bu olanağı ne ölçüde görüp gerçekleştirmek için politik alanda ne yapıyor, biraz daha yakından bakalım.

Herşeyden önce, vurguncuların, işbirlikçilerin, kapkaççıların çıkar örgütü olan ANAP, erken seçim öncesinde vaad ve tehdid politikasını sürdürüyor. Özal, halkımızın çeşitli kesimlerine, "ya oyunu bana verirsin, ben de ~~xxxxxxx~~ seni birazcık sevindiririm, ya da kötü olursun" şeklinde, değişik tehditlerde bulunuyor. Memurların maaş katsayısını arttıracığını ilan ediyor ama katsayının saptanmasını seçim sonrasına bırakıyor. Böylece memurlara, u yunuzu bana verirseniz katsayıyı biraz

daha yüksek tutarım" diyor. Özal'ın Çalışma Bakanı, sendikal yasakları kaldıracacağını açıklıyor, ama, hazırladığı yasa taslağında, sendikal ~~yaşamdaki~~ levheler üzerindeki ~~şimdiki~~ yasakları kaldırırsın hiçbir değişiklik yer almıyor. ANAP'ın bu politikasını kodaman sermaye, işbirlikçi oligarşi destekliyor. ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ Böylece, Özal, gerek ANAP'ın içinde, gerekse işbirlikçi oligarşi ~~tekelci parafababaları ile~~ bir seçim işbirliği oluşturmuştur bile. Kaldı ki, Özal ~~burunla kurtulmuyor~~, Amerika'daki militarist çevrelerden de destek alıyor, tüm dünyadaki yeni-tutucu partilerin toplantısına katılıyor ~~de~~ ~~katılmak üzere Berlin'e~~ ~~gidiyor~~. ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~

Ama, Özal'ın çevresinde kurulan demokrasi karşıtı seçim işbirliği bundan kalmıyor. En son olarak bu seçim işbirliğine aktif olarak bir

ses daha katıldı: Referandum öncesinde konuşmamayı yeğleyen Evren, yurt gezilerine, ~~xxxx~~ kendine göre seçim konuşmalarına başladı. Evren en son olarak ^Diyarbakır'da yaptığı konuşmada, 7 yıldır dilinden düşürmediği, "12 Eylül~~xxxxxxx~~ öncesine döneriz ha!" korkutmacasını yineledi. Referandumdaki "hayır" oylarının yüksek çıkmasında 12 Eylül öncesine dönme, ^{kaygısının} ~~korkusunun~~ oynadığı rolü o da görmüş olacak ki, irtica ~~korkutma-~~ cısını temcit pilavı gibi ısıtıp yeniden piyasaya sürdü, "şariat yanlılarıyla komünistler işbirliği yapıyor, onları da dış güçler destekliyor" ² edebiyatına sürdürdü. ~~12 Eylül'dü genarllerin içi boşaltılmış gardarop~~ ^{yl} Atatürkçülüğünü de savunmaktay unutmadı. Evren, "Benim vazifem ~~xxxxx~~ vatandaşlarıma mevcut te hlikeleri açıklamaktır" diyerek, seçim kampan-

da görev alacağını
yasın/ aktif ~~katılacağını~~ ilan etti. Evren'in miting kürsülerinden yükselen sesi, militarist generallerin bu seçimlerde ANAP'a aktif desteğini dile getiriyor. Demokrasi karşıtı güçlerin seçim işbirliğinde militarist genaraller ~~de yer~~ ^{fiilen} almıştır.

Görüldüğü gibi, D.D., egemen çevreler erken seçime kendi yöntemleriyle işleyen ve bütün demokrasi karşıtlarını kapsayan bir seçim işbirliği ile ^{gidiyor}.

Buna karşılık, ~~demokrasi~~ demokrasi güçlerinin tarafında ise durum hiç de böyle değildir. Hâlâ, ne yazık ki, dar parti çıkarlarının ~~xxx~~ ~~xxx~~ ağır bastığı gözlemlenmektedir.

TKP, Özal'ın erken seçim baskınına bozguna uğratmanın tek yolunun tüm demokrasi güçlerinin, bu arada tüm muhalefet partilerinin bir

seçim işbirliği gerçekleştirmeleri olduğunu defalarca vurguladı. Ama, şu ana kadar, demokrasi güçleri, demokrasiye yönelik nesnel çıkar birliğini değerlendirip bir seçim işbirliği kuramadılar. Bu durum ise, Özal'ın beş yıl daha iktidarda kalması için ANAP'ın çevresinde seçim işbirliği kuranlara yarıyor.

En son olarak, DSP Genel Başkanı Bülent Ecevit, SHP'ye somut bir işbirliği önerisinde bulundu. Belirli bazı seçim çevrelerinde yalnızca bir partinin seçime girmesi için iki partinin eşitlik ilkesi çerçevesinde anlaşmalarını teklif etti. Bu öneri SHP ~~xxxxxx~~ yönetimi tarafından reddedildi. Komünistler, bugünün koşullarında, seçim konusundaki hiçbir işbirliği önerisinin, hangi politik hesapla yapılmış olursa olsun, bir çırpıda, bütünüyle reddedilemeyeceği kanısındadırlar.

Özal'ın dayattığı ~~ev~~ seçim baskını koşulları, seçim işbirliği için olabildiğince esnek ve soğukkanlı davranılmasına

~~zorunlu kılıyor. Oysa, SDE Genel sekreteri Fikri~~

~~Sağlar, seçim işbirliği önerisini medgencidesi olarak, Ecevit'in bu önerisini politik bir manevra olarak değerlendirdiklerini söyledi.~~

~~Oysa, burad a, politika denen şeyin, günlük yaşamda politik taktiklerden oluştuğunu unutmamak gerekiyor.~~

Bu dönemde, demokrasi güçlerinin tek tek kendi dar çıkarlarını değil, tüm demokrasi güçlerinin demokrasiden yana ortak çıkarlarını Hiçbir hayale kapılmayıp, öne çıkarmak iyice yakıncılaşmıştır. /ANAP iktidarının beş yıl daha uzamasına karşı herkesin ortak çıkarları, öne çıkarmak iyice yakıncılaşmıştır. Üstelik, bu sadece sosyal demokratlar için değil, tüm demokrasi güçleri için 1302 konusudur.

böyledir.

Nitekim, DSP Genel başkanı Bülent Ecevit, demokrasi için anlaşma, uzlaşma ve işbirliğinin sağ ve sol partiler arasında yapılabileceğini, bunun dünyada pekçok örneği olduğunu belirtiyor. Hangi politik hesaplarla söylenmiş olursa olsun, bu sözler, bugün demokrasiden yana olan hiçkimsenin karşı çıkamayacağı doğruları dile getiriyor.

~~xxxxxx~~ Bugün, bir yanda kendi aralarında seçim işbirliği yapmış demokrasi karşıtı güçler öte tarafta ise bir türlü bir uzlaşmaya ~~xxx~~ varamayan demokrasi güçleri var. Bu koşullarda, her demokrat, demokrasi güçlerinin bir seçim işbirliğinde bir araya gelmelerini sağlamak için her türlü çabayı, ~~xx~~ esnekliği ve özveriye göstermek durumundadır.

21 9

Çünkü, ANAP'a karşı bir seçim işbirliği kurulabilmesi için karşılıklı verilecek ödümler, demokrasi güçlerine, verdikleri ödümlerden çok daha büyük kazanımlar, ~~xxxxxx~~ getirecektir.

TÜSTAY
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI